

Jørgen Sejergaards prædiken trinitatis søndag

Taler

Jørgen Jensen Sejergaard
Sognepræst

Dato

16. juni 2019

Sted

Nivå Kirke

Omstændigheder

Prædiketekst: Johannes-evangeliet kapitel 3, vers 1-15:

Der var et menneske, en af farisæerne, ved navn Nikodemus, medlem af jødernes råd. Han kom til Jesus om natten og sagde til ham: "Rabbi, vi ved, at du er en lærer, der er kommet fra Gud; før ingen kan gøre de tegn, du gør, uden at Gud er med ham." Jesus svarede ham: "Sandelig, sandelig siger jeg dig: Den, der ikke bliver født på ny, kan ikke se Guds rige." Nikodemus sagde til ham: "Hvordan kan et menneske fødes, når det er gammelt? Det kan da ikke for anden gang komme ind i sin mors liv og fødes?" Jesus svarede: "Sandelig, sandelig siger jeg dig: Den, der ikke bliver født af vand og ånd, kan ikke komme ind i Guds rige. Det, der er født af kødet, er kød, og det, der er født af Ånden, er ånd. Du skal ikke undre dig over, at jeg sagde til dig: I må fødes på ny. Vinden blæser, hvorhen den vil, og du hører den suse, men du ved ikke, hvor den kommer fra, og hvor den farer hen. Sådan er det med enhver, som er født af Ånden."

Nikodemus spurgte ham: "Hvordan kan det gå til?" Jesus svarede: "Du er lærer i Israel og forstår ikke det? Sandelig, sandelig siger jeg dig: Vi taler om det, vi ved, og vi vidner om det, vi har set, men I tager ikke imod vort vidnesbyrd. Tror I ikke, når jeg har talt til jer om det jordiske, hvordan skal I så tro, når jeg har talt til jer om det himmelske? Ingen er steget op til himlen undtagen den, der steg ned fra himlen, Menneskesønnen."

Og ligesom Moses ophøjede slangen i ørkenen, sådan skal Menneskesønnen ophøjes, for at enhver, som tror, skal have evigt liv i ham."

Trinitatis søndag, Treenighedens søndag. Tænk, hvis du nu her efter gudstjenesten fik spørgsmålet: Hvad er treenigheden? Hvordan vil du forklare den? "Tja, det er lidt svært. Jeg har aldrig beskæftiget mig særligt med den. Du må hellere spørge præsten."

Så spørger vi præsten. "Treenigheden er et mysterium," siger han.

Et par timer efter banker Jehovas Vidner på døren, og de har mange argumenter mod treenigheden. Du føler dig helt blank efter den samtale. Så slår du op på nettet for at finde noget om emnet. Du finder så både en muslimsk og en ateistisk hjemmeside, og begge parter har mange argumenter mod treenigheden: "Treenigheden står ikke i Bibelen, men er opfundet af mennesker og blev vedtaget på kirkemødet i Nikæa år 325. Treenigheden er udtryk for, at

hedenskabet er trængt ind i kirken, så den er faldet fra den oprindelige kristendom.”

Nu er vi så kommet til Trinitatis søndag, Treenighedens søndag, så det må vel være regnskabets time. Har præsten noget at sige om det i dag?”

Jeg har sloges med dette spørgsmål i mange år, indtil jeg endelig fandt et svar. Jeg fandt faktisk tre svar. De tre svar handler om tre ord: hjem, helligdom og nød.

Gud er et hjem. Hjemlighed forbinder vi med et overskueligt sted, men kærlighed og nærhed. Vi forbinder det med de bedste barndoms minder vi har, eller de bedste barndoms minder, som vi misunder andre, at de har. Et hjem er et sted, hvor man føler sig hjemme og får en ganske særlig fred, hjemmets fred. Her hører man til, og her kan man være sig selv og hvile ud.

Gud er ligesom en familie eller et hjem. Der er en far i familien, og der er en søn, og der er en rigtig god ånd imellem dem. De holder meget af hinanden. Gud Fader er faderen i familien, og Jesus er sønnen i familien, og Helligånden er den fortrolighed, der er imellem dem. Det er det gode for dem. Det gode for os er, at sønnen i denne familie går ud og indbyder alle andre mennesker på jorden til at blive optaget i familien. Vi bliver ikke indbudt som gæster eller får tilbudt et job i hjemmet, men vi indbydes til at være børn af dette hjem, Jesu søstre og brødre og vi får Helligånden, så vi kan tiltale Gud som Fader, ligesom Jesus selv gør det. Således bliver Gud vores familie, vort hjem, og vi bliver aldrig hjemløse i himlen. Vi kan blive hjemløse på jorden, men bliver det aldrig i himlen.

Jesus antyder i Johannes-evangeliet (Joh 8,34-36) og Paulus udfolder det i Galaterbrevet (Gal 4,4-7)

Det første spørgsmål, jeg får i den anledning er, hvor moderen er henne, og svaret er, at Gud er en far, der ligner en mor.

Det er meget afslørende, at de to religioner, som mest kraftigt kritiserer treenigheden, nemlig Islam og Jehovas Vidner, hovedsagelig regner med, at deres tilhængere ikke kan blive Guds børn, men kun hans tjenere. Inden for Islam kan man kun blive Guds tjener, og inden for Jehovas Vidner findes der kun meget få, som vil kalde sig Guds børn. De fleste anser sig for Guds tjenere. For dem begge gælder, at de ikke regner Gud for et hjem eller en familie, man

går ind i.

Heroverfor indbyder Jesus alle til at blive Guds børn. Det sker ved troen og dåben

Men der er mere end som så. Gud er en helligdom. Forestil dig, at du går ind i en katedral, en helligdom. Her møder vi ikke det hjemlige, men det storslåede. Alligevel kommer du ikke som gæst, heller ikke som almindelig ansat, men som en, der helt naturligt hører hjemme dér. Du er præst i denne helligdom, ikke som en folkekirkepræst med løn og pension, men som en af præsterne i Jerusalems tempel. De var nemlig født til det. Ved dåben og troen er du født til at være præst i denne helligdom. Her sidder Gud Fader på tronen. Foran ham står offerlammet, Kristus selv, og foran Gud trone er der også syv fakler, Guds syv ånder, den syvfoldige Helligånd, som er udsendt over hele jorden. Det glædelige for os, at vi aldrig bliver arbejdsløse. Ved vores bøn gør vi tjeneste i dette tempel. Vores bøn er røgelsen der fylder dette tempel. Og så bringer vi Gud et offer, et takoffer. Vore lovsange er vores tak. Vi bringer også et andet offer, nemlig os selv, vores tid og ressourcer. Det giver vi til Gud ved at anvende vore ressourcer på at gøre Guds vilje i hverdagen. I denne tjeneste bliver man aldrig arbejdsløs. Man kan blive arbejdsløs og fattig på jorden, men aldrig hos Gud. Dér har man altid noget at lave. Denne vinkel på Treenigheden står i Johannes Åbenbaring (Åb 4-5).

Guds treenighed er som et hjem og en helligdom, men som om det ikke er nok, så er der i Bibelen også en tredje vinkel. Den må vi omtale lidt anderledes. Hvor ordene hjem og helligdom antyder et sted eller en bygning, så gælder den tredje vinkel en tilstand, nemlig nøden. Når vi er i nød, trænger vi til hjælp. Når vi er i nød, trænger vi til, at nogen vil gå i forbøn for os dér, hvor der virkelig er myndighed til at gøre noget ved problemerne. Paulus fortæller os, at vi har to forbedere, nemlig Kristus på højeste sted hos Gud og Helligånden på dybeste sted i vort hjertes nød. Guddommen består af Gud Fader, som lytter, og af Kristus og Helligånden, der som vore talsmænd beder for os. Gud er den Almægtige, der lytter til to talsmænd (Rom 8,26-34).

Så Guds treenighed eller Guds trefoldighed findes i Bibelen, ovenikøbet i tre forskellige udgaver på tre forskellige steder i Ny Testamente.

Gud er et hjem. Gud er en helligdom, og Gud lytter til de to talsmænd, der

beder for os.

Når man skal samle op på alle tre vinkler, så kan man kalde det hele for Guds rige. Spørgsmålet er så, hvordan man kommer ind i Guds rige. Det er det, Jesus og Nikodemus taler om.

Nikodemus begynder samtalen lidt forsigtigt med at sige, at de ved, at Jesus kommer fra Gud, for ingen kan gøre de undere, Jesus gør, uden at Gud er med ham. Jesus svarer fuldstændig som en dansker. Han springer alle høflighedsfraser over og går direkte til sagen: *Sandelig, sandelig siger jeg dig: Den, der ikke bliver født på ny, kan ikke se Guds rige.* Til gengæld er Jesus meget langt fra danskerne ved at være så alvorlig. Han siger ikke: ”Jeg er Jesus fra Nazaret. Jeg har et tilbud til dig.” Tværtimod siger han, hvad der hindrer os i at komme ind i Guds rige. Hvis man ikke fødes på ny, kan man ikke komme derind. Det er en ejendommelig kommunikationsform. I stedet for at pege på mulighederne peger Jesus på hindringerne. Det understreger sagens alvor.

Nikodemus spørger så, hvordan det kan ske. Man kan jo ikke fødes af sin mor en gang til.

Jesus svarer: *Den, der ikke bliver født af vand og ånd, kan ikke komme ind i Guds rige.*

Det er altså en helt anden slags fødsel end, da vores mor fødte os.

Hvad kan vand og ånd mon betyde? Ja, i Nikodemus' samtid kunne det være en henvisning til Johannes Døber og Jesus selv. Johannes Døber døbte med vand og sagde, at Jesus skulle døbe med Helligånden. Den nye fødsel består i at lytte til Johannes Døber og Jesus og følge dem.

Deres forkyndelse har vi Det nye Testamente. Den kan vi læse. Lad os bede Gud om, at vi må forstå den og følge den!

Jesus har nok mere i tankerne end det, Nikodemus kunne forstå i øjeblikket. Han har det med at antyde ting, som ligger lidt længere fremme, og som hans tilhørere først forstod efter påske og pinse. I dette tilfælde er det den kristne dåb, som netop består af både vandet og Helligånden.

Når Jesus taler om, at vi skal fødes på ny, så taler han ikke om noget, vi skal yde, men om noget, som en anden skal gøre med os. Vores mor fødte os til livet i denne verden. Hvis vi skal have andel i den kommende verden, Guds rige, så skal Helligånden føde os dertil.

Vi skal fødes til nye mennesker for at komme ind i Guds rige. Det sker ved dåben og troen. Vi er døbt. Men er vi også troende? Det spørgsmål kan få os til at bæve. Tror jeg? Har jeg troen? Kan jeg tro? Rigtig mange siger: Jeg vil gerne, men jeg kan ikke. Nikodemus siger: *Hvordan kan det gå til?*

Jesus svarer ved at henvise til beretningen om kobberslangen, som jeg læste før fra alteret (4 Mos 21,4-9 – se nedenfor). Den er til stor hjælp både for dem, der har troet længe, dem, der er nye i troen, og dem, der er usikre på, om de tror, og dem, der gerne vil, men ikke synes, at de kan.

Under ørkenvandringen fra Egypten til Kana'ans land oplevede israelitterne stor nød. De havde syndet mod Gud, og straffen var slanger, som Gud sendte ind i lejren. Mange døde. Da de bad om redning, bad Gud Moses lave en slange af kobber og sætte den op på en stang, så alle i lejren kunne se den. Når nogen blev bidt af en slange, så skulle de se på kobberslangen, så beholdt de livet.

De, der blev bidt af slangerne, kunne intet andet gøre end se på kobberslangen. De var fuldstændig magtesløse. Kobberslangen var deres eneste håb.

På samme måde skal jeg hænges op, siger Jesus, for at enhver, som tror, skal have evigt liv i mig.

Det kaster lys over troen. Troen er den nødstedtes blik på Jesus. I dag hænger Jesus ikke på korset synligt for vore øjne. Men han er her stadig som den, der blev korsfæstet for os. At se på ham er at tænke på ham og bede til ham. Vi kan bede ganske enkelt: "Hjælp mig, Jesus!" Vi kan bede mere udførligt som i Fadervor. Vi kan bede blot med et suk. Det afgørende er, at vi med alt det ser hen til Jesus, som Gud har givet os som vor frelser.

Det er den nye fødsel. Vi, som er syndige og dødelige, er fuldstændig magtesløse. Vi kan intet gøre selv, som kan redde os fra synden og døden. Kun Jesus er vores

redning. At indse det og handle derefter er den nye fødsel. At kalde på Jesus er den nye fødsel. *Enhver, som tror, at Jesus er Kristus, er født af Gud (1 Joh 5,1)* At indse sin nød og bede Jesus om frelse, det er en ny indstilling, som kommer fra Helligånden.

Den treenige Gud består af Gud fader, der har sendt Jesus og som har sendt Ånden, der oplyser os, så vi ser, hvad Jesus har gjort for os og så vi beder ham om frelse.

Spørgsmålet er ikke: Kan jeg tro? For ingen magter selv at skabe troen.
Spørgsmålet er: Vil vi kalde på Jesus og bede ham frelse os?

Ja, men hvad så, hvis jeg ikke tror, han findes? Så må du sige: ”Herre, hvis du findes, så frels mig!” Søg Jesus på denne måde, for han siger selv: *Søg, så skal I finde (Matt 7,7).*

Troen er ikke en menneskelig præstation. Troen er den hjælpeløses nødråb til Jesus Kristus, den eneste, der kan frelse.

Hvad talte præsten om i dag?

Tre vinkler på treenigheden
Den nye fødsel er at bede til Jesus om frelse.
Amen

Kilde

<https://karlebosogn.dk/>

Kildetype

Dokumentation på online medie

Tags

Første tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet, Trinitatis

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/joergen-sejergaards-praediken-trinitatis-soendag>